

JUOKSUN JÄLKEEN

Romaani

Hannu Seppä

JUOKSUN JÄLKEEN

Romaani

Kannen kuvitus: Hannu Seppä
Takakannen kuva: Raisa Taurinka
www.hannuseppa.fi
facebook.com/hannuseppa.fi

Erikseen nimiä mainitsematta, kiitän niitä ihmisiä, jotka varauksettomasti hyväksyvät kanssaihminen omakohtaiset valinnat tuomitsematta tai arvostelematta. Paljon olette saaneet kestää ja paljon joudutte vielä kestäämään, joten kiitos ja anteeksi!

© 2014 Hannu Seppä
Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-286-887-9

Kirjoittajan sanat.

Olet siis astumassa maailmaan, josta ei ole paluuta.

Kirjan innoittajana toimii ihmisen paras ystävä, koira. Teoksessa ei kuitenkaan viitata eläimen elintapoihin niinkään, vaan siihen haittaan, joka lähes jokaisella on kulkunsa varrella ollut, on tai tulee olemaan. Tai sitten ei.

Järjestelmällisessä yhteiskunnassa eläminen tarvitsee sääntöjä, joita säätämään on säädetty mitä ihmeellisempiä komiteoita, joiden tehtävänä on tietää, mikä kulloinkin on parasta, ei yksilölle, vaan yhteisölle. Yhteisö koostuu useasta yksilöstä ja yhteisön keskiarvo lasketaan yhteen, jolloin saadaan kollektiivinen kuva yksilön tarpeista. Tämän tuloksena säädetään yksilöä koskevia rajoituksia rajaamaan yksilön valinnanvapautta yhteisön ”hyvän” edun mukaisesti.

Yhteisön etu menee yksilön edelle, mikäli yksilön statusarvo ei vastaa yhteisön keskimääräistä luokkajakoa suuremmaksi. Mikäli yksilön statusarvo kuitenkin ylittää keskimääräisen yhteisön statuksen, tällöin on olemassa poikkeusarvo. Poikkeusarvoa käytetään silloin kun statusarvoltaan korkeampaa luottamusta tai valtaa nauttivan yksilön itseisarvo vaatii erikoiskohtelua. Mikäli kuitenkin edellä mainitun yksilön yhteisöstä poikkeava tarve saa ansaitsematonta huomiota niin, että yhteisö muuttuu hallitsemattomaksi, säätää arvovaltainen komitea, olkoon se nimeltään mikä vain, uuden käyttäytymissäännön vastaamaan kyseisen yksilön haluamaa poikkeustilaa vastaavaksi. Tästä ei kuitenkaa ole yhteisölle hyötyä tai merkittävää haittaa, sillä yhteisön käyttämä voimavara ei yllä tavoittelemaan poikkeussäännön vapautta.

Yksinkertaistettuna tämä tarkoittaa yksilön tahdosta riippumatonta kuse-tusta, jota näennäinen yhteisö pitää kollektiivisena oikeudenmukaisuutena. Hyvän ja pahan, oikean ja väärän, ruman ja kauniin eroittaa toisistaan vain emotioihin perustuva, käsitteellinen moraal, joka on yhteisön opettama käyttäytymis-sääntö.

Kaiken edellämainitun perusteella, otan kirjailijan vapauden olla tuomitse-matta ketään enkä myöskään ota vastuuta, mikäli jokin kohta kirjassa kolahtaa herkkäluontoisen ihmisen tai eläimen itsetuntoon. Kirja ei myöskään pyri opetta-maan tai moralisoimaan, sen ainoa tarkoitus on viihdyttää, naurattaa, itkettää, koskettaa ja ennen kaikkea, tehdä kirjailijasta rikas.

Kiitos.

Hannu Seppä

1. OSA

Helsinki. Herttoniemi perjantaina 20.4.2007

Keke

Soratie. Pinnassa irtokivet rapisevat ihmismielen neroudesta kumpuavan suunnittelun tuloksena luotujen Asics:ten alla. Tasainen rytmi. Ajoittain karkailevat suolikaasut siivittävät vauhdikasta menoa kohti tulevaisuutta. Itsetyytyväisyys loistaa olemuksessani. Kaikki epäilykseni vajaavaisuudestani karisee viimeistään nyt, sinne, mistä olen tulossa. Menneisyyteen.

Vasemmankäden rannetta koristaa sykemittari. Suunto. Laskee matkat, vauhdit, kalorit, reitit, kaiken. Näyttää myös kellonajan. Kuminen hihna ei haise. Kuluneet 18.4 kilometriä aikaan 100.28 minuuttia. Rannesihteri kertoo kilometrille kertyvän vauhdin, 5.45 kilometriä tuntia kohden.

Päivien pituus pitää auringon taivaalla pidempään lämmittäen niskaa ja hartioita. Pian se kuitenkin katoaa puidenlatvojen taakse. Juoksian etukumarainen asento muuttu alamäkeen ehtiessä pystympään. Jalat seuraavat vartaloa aavistuksen takana. Mäen jyrkentyessä jalat siirtyvät tikkaamaan vartalon etupuolelle vauhdin jatkaessa kasvuaan.

Mieleni palaa toissapäiväiseen, jolloin aika kahdellatoistakilometrillä oli 74.5 minuuttia. Tämän tuloksen saavuttaminen enteili epätäydellisyydestä luopumista. Tänään enteistä on tullut totta. Elämän valinnat kantavat hedelmää ja kypsiä hedelmistä nauttiminen lisää riippuvuutta oikeisiin valintoihin. Hedelmistään valinnat tunnetaan.

Piirun verran oikeaan, pois Scanian tieltä. Noin.

Maansiirtoautojen säännöllinen liikennöinti ranta-alueelle kertoo surutonta kieltä lahdelman täyttymisellä. Jättemaasta muokkautuu uutta ulkoilumaastoa Piilarin puskulevyn edessä. Tasaista tannerta. Mutainen merenpohja hankaloittaa kerrostalojen rakentamista. Tai ainakin nostaa rakentamisen kustannuksia. Ei kannata kaavoittaa. Vielä. Olkoon siis alueen asukkaiden virkistysalueena vielä jonkin aikaa. Eiköhän jokainen yhteiskuntaa tunteva ihminen ymmärrä, että kyseessä on painopenkan rakentaminen. Muutaman vuoden saa maapohja muokkautua siirtomaan painon alla, kunnes se on kypsä rakentamiselle.

Kotiin kannetut, naisille suunnatut terveysalan avisiit, pelottavin otsikoin kannustivat harrastuksen vaihtoon. Terveystiedon edistämiseen kouluttautuneet ihmiset ja heidän arvostetut, tieteelliset menetelmät ovat tutkineet kaikki mahdolliset ja mahdottomat ihmisen hyvinvoinnista. Tutkimukset osoittavat, että syömällä epäterveellisesti sairastut. Ellet liiku. Terveellinen syöminen haittaa sairastumista. Jos liikut. Valitsemalla terveellisen ruokavalion elät kymmenenvuotta pitempään. Jos liikut. Ravinnon lisänä käytettävät kemialliset vitamiinit ja hivenaineet estävät kehon enenaikaisen rappeutumisen. Mikäli liikut. Sattuneet vahingot keholle paranevat positiivisilla ajatuksilla. Ja liikunnalla. En siis voi muuta, kun liikkua. Paikasta toiseen.

Vuodesta toiseen toilettiaviiseina toimineet elämänohjeet muokkaavat herkkää mieltä. Muodostavat uuden identiteetin. Vain graniitti suomen harmaassa maaperässä voi olla vaikuttamatta saatuun informaatioon. En ole graniitti.

Siis juoksen juoksemasta päästyäni. Siitä on elämäntavan myötä tullut myös heroini. Huume. Addiktioituva luonne tarvitsee seurakseen paalun, johon kiinnittyä. Nyt se on kiinnityneenä juoksemiseen. Terveelliseen ruokaan. Onanointiin.

Uutta tietoa kantautuu Karhutielle, kun Hanna kertoo joogapiirin kuulumiset. Ryhmä tietää kaikesta kaiken. Sieltä kantautuvat uudet tuulet saavat puhalttaa taloudessamme vapaana. Niiden tehoa kokeillaan käytännössä aina ja heti. Tulokset riippuvat mielenlaadusta. Se, mistä ei ole tarvinnut huolta kantaa on suolen toiminta. Kerran operoidut pukamat suorastaan nauttivat pehmeän massan hivelistä kulkeutuessaan kohti viemärin imukoskea.

Ensimmäisen maratonin juoksin puoliksi. Käytännössä vailla tarvittavaa kuntoa. Puolikas maraton lyhyellä harjoittelulla tuotti tuloksen, joka oli odotettavissa. Jos olisi osannut odottaa. Luonteen muokkautuminen maailman myrskyissä on hionut kallion sileäksi. Neljässä kuukaudessa sohvalta kahteenkymmeneen kahteen kilometriin on jo suoritus sinänsä, josta voi olla ylpeä.

Kokonaisaika hulppeat 150.8 minuuttia. 21.0975 kilometriä. Teräsmies oli syntynyt.

Penkkiurheilun harrastajana olin myös alan parhaimmistoa. Tunnettu sanonta kuuluu: Ei urheilua ilman verta, hikeä ja kyyneleitä.

Todistin väitteen paikkansapitävyyden tasoravintola Erätuvassa seitsemäs toukokuuta armon vuonna 1995. Tuolloin toiseksi olohuoneeksi muodostunut bu-bi ympäristö muuntautui mukavasti kisastudioksi. Myös kanssaurheilijoita saapui suurten tapahtumien sattuessakin kolmekymmentäkuusituumaan kuvaruudun ääreen. Vastaanottimen audioulostulosta johdettu ääni saatettiin vahvistimen kautta

ta kuuluvaksi juottolan jokaiseen nurkkaan. Jopa pisuaarin ääressä seikkaileva juoppo pysyi tapahtumien keskipisteessä.

Anniskeluravintolan syvyyksissä nautittu penkkiurheilu mahdollistai samanaikaisen nauttimisen talon nestepitoisista antimista. Tilaisuuden käyttämättä jättäminen oli suorastaan rangaistava teko. Puolenlitran oluthaarikat tyhjenivät toinen toisensa perään kiitettävällä vauhdilla. Kyyparin keräämät tilaukset pitivät miehen kiireisenä. Ja hikisenä. Hienosti suoriutuva Suomen jääkiekkojoukkue kartutti myös henkilökunnan tippikassa mukavasti.

Loistavasti jatkuva ottelu sekä oluen sisältämän alkoholin vaikutuksen alaisena, aloin menettämään havaittavasti henkilökohtaista persoonallisuuttani. Humalatilat tarjoama vapautuneisuus arjen paineista antoi järjelle luvan rentoutua. Kun vaistot saavat vallan, ei siitä useinkaan hyvää seuraa.

Toin kaiken kansan tietoisuuteen epäilyn sen hetkisestä tuloksesta. Suomen ylivoimainen asema ottelussa johtunee Ruotsin maajoukkueelle tehdystä lahjusehdotuksesta. Argumenttini käsitteli arvaitua tietoa, jonka mukaan Ruotsin jokaiselle maajoukkuepelaajalle olisi tarjottu 2000 neliön suuruista rantatonttia Caribianmerellä sijaitsevasta San Andres nimiseltä saarelta. Suomen mahtimiesten delekaatio oli siis viettänyt aikaansa Ruotsalaisten pelaajien pukuhuoneissa. Herrat olivat parastaan tarjonneet ja narrit iloisesti hyväksikäyttäen ottaneet.

Samaisella sopimuksella myöskin Suomessa suunnitteilla olleen monitoimijäähallin rakennushankkeen vastamäki aloitti transfirmaation myötämäksi. Silloisen kauppa- ja teollisuusministeri Antti Kalliomäen huippu-urheilijan taustalla varustettu auktoriteetin saapuminen tiukoin takamuksin Ruotsin, lähes yhtä tiukkojen takamusten puolelle loi puitteet rakennushankkeen onnistumiselle. Vaikka purjeet eivät niin puhtoiset Hjaliksen mastoissa olisivatkaan, niin pinta-alaltaan ne siivittäisivät hennoimmankin tuulen avustuksella kohti onnistumista, kohti täydellisyyttä.

Ensimmäinen varteenotettava kannanotto väitteisiini saapui tupakansavuisen ilman halki etu-oikealta. Lähetetty sähkösanoma tuli iskunomaisesti kädestä, jonka vahvuuteen kuului puoliksi juotu oluthaarikka. Painoluokaltaan lasinen, oluen väliaikainen säilytyspaikka vastasi puolta kiloa täyttä rautaa. Puoli kiloa yhdistettynä satakahdeksankymmentäsensentisen betoniraudottajan oikeaan suoraan on tappava yhdistelmä. Tosin urheilujuhlijän humalaisessa tilassa, tuon vaikutus vaarallisuudessaan ei ollut tappava, mutta kivulias.

Loistavan idean isänä, visionäärinä, ymmärsin kokeneeni suurta vääryyttä. Ilmoitettuani kansakunnalle paljastetun vääryyden, olisin ansainnut mitallin, enkä selkäsaunaa. Kerroin arvon opportunistille oman kantani annetusta virheellisestä palautteesta. Paluupostissa laitoin Lavin lanseeraaman "väärän vitosen" kohti

tuoppinsa menettänyttä penkkiurheilijaa. Postin perillemenosta kertoi vastaanottajan murtunut tuulenhalkaisia.

Aloitettu mielipiteidenvaihto kertoi surullista kieltään. Tulisin olemaan yksin ajatusten kanssa. Laskemattomat ovat herrain tiet. Armasta kehoani kohtaan suuntautuvat mielipide-erot menettivät yksilöinä merkityksensä. Jääkiekko-ottelusta herpaantunut yleisön mielenkiinto suuntautui yllättäen kokonaan allekirjoittaneeseen. Moukarointi murti muutaman kylkiluun ja nenäluun lisäksi ylpeyteni. Kuulo palautui leikkauksen jälkeen.

Harmittamaan jäivät juomaton oluthaarikka sekä näkemätön viimeinen välIERÄ.

Tajunnan palautuessa minua tervehtivät desifiointiaineiden tuoksut, sekä valkoiseksi maalattu sisäkatto, hennosti värisevien loisteputkilamppujen kera tympeän ilottomasti.

Kaunis kesä jätti taakseen harventuneet harjoitukset. Tulos toisessa puolimaratonissa 127.4 minuuttia. Saavutettu tulos kertoi mahdollisuudesta koko pitkän maratonin läpijuoksuun. 42.195 kilometriä juosten kuulostaa uroteolta. Olen luotu urotekoihin.

Kuluvan vuoden lähentyessä loppuaan totean totuudellisesti olevani edelleen kesän juoksuvauhdissa. Säännöllinen harjoittelu ei ole tuonut kestävyysteen tai vauhtiin muutosta. Tuuli purjeissa taketteli edelleen.

Päättäväinen luonne löytää keinot tulosten parantamiseksi. Uhkapelin vankkumattomana ystävänä ja vedonlyöjänä, löin itseni kanssa vetoa tulevan kevään puolimaratooniin. Tulos: alle kaksi tuntia. Panos: elämä tai kuolema. Elämänhaluisena ihmisenä en ole halukas kuolemaan. On siis voitettava veto. Ankara harjoittelu alkakoon.

Aika kului syksystä 2005 kevääseen 2006 kuin juosten. Talven kelit suorastaan houkuttivat harjoitteluun.

Kuin aikoinaan odotettu poikuuden menetys, koitti myös kolmas suuri urheilutapahtuma. Pienet mahanpurut pörräten saavuin hyvissä ajoin tapahtumapaikalle. Kisatoimistoksi muutettu joukkueteltoa kuhisi, kuin muurahaispesä. Numerolapun noutaminen sujui kuitenkin armeijan säntillisyydellä.

Ennen starttipistoolin paukhdusta oli aikaa haistella kisatunnelmaa. Kisatunnelma haisee jännitykseltä.

Pienet juoksuryhmät verryttelevät lihaksiaan pitkin stadionin nurmikenttää. Urheilujuomaa kaadettiin kiduksiin pienen järven verran. Hysteristä naurua kuunnelllessani tein joukkovoiman sanelemana venytyksiä lihaksistoon. Hyvin ne venyivät. Pientä hyppelyä ylös alas. Mikään ei voisi mennä vikaan. Voittajan olo.

Lähdön hetki läheni vääjämättä. Juoksuvoimaa riittää useampaan lähtöön. Ensimmäisessä juoksevat nopeat. Alle puolentoistatunnin juoksijat. Sen jälkeen on vuorossa alle kahden tunnin menijät. Liityin siihen kolmanteen, vaikka juoksen kahteen tuntiin. Varmuuden vuoksi. Jälkeeni tulei vielä kaksi ryhmää. Juoksuryhmät oli erotettu kilpailunumeroiden värikoodilla. Olen oranssi. Vihreä ja sininen ovat hitaimpien värejä. Valkoinen ja punainen olivat minun edelläni. Vielä.

Juoksukilpailu on taktiikkalaji. Taktikoinnissa olen mestari. Valitsin veturin. Veturin valinnassa pitää olla tarkka. Vaikka riski valinnan epäonnistumisessa on todellinen, niin vaihto kesken matkan ei tuota ongelmaa. Tämänkertainen veturi olkoon sataseitsemänkymmentäviisisenttinen vaaleaverikkö. Pitkät hiukset kahdella letillä molemmin puolin päätä. Ihonmyötäinen juoksuasu, joka ei jätä vartalon suloista arvailuille varaa. Olin valmis kuin partiopoika.

Ensimmäiset kilometrit taittuivat jalkain alla, kuin tyhjää vain. Verkkaisesti joukonjatkona. Alkutaipaleen ahtaat kävelytiet estivät suuremmat ryntäykset. Hätäisimmät käyttivät ohitukseen teiden piennarta. Talven jälkeinen nurmikko ei kestänyt juoksijoiden jatkuvaa virtaa. Nurmialue muuttui mutakujaksi. Liukas, niljainen muta suistai useita juoksijoita kumolleen. Onneksi veturini oli taktikoinnissaan vertaiseni. Keskittymisen herpaantuminen tarkoittaisi pelin menetystä. Katse tiukasti kiinni veturissa, hengitys rytmitettyä askelten mukaan. Mikään ei voisi mennä pieleen.

Kahdeksan kilometriä. Veturi kasvatti välimatkaa. Tiukka kiri välimatkan lyhentämiseksi. Taas olin hollilla. Kilometrin jälkeen veturin takavalot loistivat vain himmeinä, punasina tähtinä. Loiva alamäki vauhditti juoksua lähemmäksi blondia. Alamäki siivitti myös hänen matkaansa. Mahdotonta saada kiinni. Luovuin suosiol- la kovakuntoisesta vauhdittajasta, enkä itke hänen peräänsä.

Matkan valinneita juoksijoita riittää toisinaan ruuhkaksi asti, joten uuden veturin valitseminen ei tuota päänsäivä. Kilometrien nielemiseen meni yllättävän paljon energiaa. Kehon ehtymättöminä pitämäni voimavarat hupenivat silmissä. Jouduin valitsemaan useita uusia vetureita, kunnes viimein löysin yhdeksäntoista kilometrin kohdalla hohdokin, joka ei karannut. Pienikokoinen, leveillä lanteilla varustettu punapää pysyi hyvin vauhdissani. Ylämäet etenivät kävellen. Seikkailu- mieltä, seikkailumieltä, jankuttaa Hucleberry Finn.

Sinisen juoksunumeron omaava pieni punapää taittoi sinnikkäästi matkaa edessäni. Jopa niin, että kuminauhan tavoin toiminut välimatka ei palautunut takaisin. Koin dejavun. Pidin kuitenkin katsekontaktin naisen pakaroihin loppuun asti.

Tuskan kyyneleet simissä näin kaukaisuudessa häämöittävän määrän- pään. Torivsoittokuntien törähdykset porilaisten marssin tahtiin A duurissa kaikuivat

korvissa. Vuoden kaksituhatta missikandinaatit valmiina kukittamaan maaliin saapujan. Stadionin katsomo kaikaa hurraa huutoja. Olen voittaja.

Viimeiset voimanrippeet lihaksiston laaja-alaisesta mallistosta kaivettiin käyttöön. Askel nousee, kuin Nurmella. Tuskan irvistys naamalla muuttui leveäksi hymyksi. Paistetun makkaran tuoksu leijaili sieraimiin, luvaten täyttyä tyhjään vatsaan. Usvainen mieli tekee takanreunukselle tilaa palkinnoille.

Maaliviiva ylittyi kohisten. Energiajuomatetra toisessa ja puolikas banaani toisessa kädessä katselin silmissä suurenevaa yleisurheilutannerta. Sitten, ei mitään.

Herääminen ensiaputeltassa palautti muistot pätkittäin. Suonensisäistä vitamiiniä jakeleva tippaletku ei huolestuttanut niinkään paljon kuin matkan kulutettu aika. Sekavasta päästä en löytänyt jälkiä saavutetusta ajasta. Ylösnousun yrityksen esti punaiseen haalariin pukeutunut kuulantyyöntäjä. Naiskuulan. Yritin sinnikkäästi vedota hoitajan tunteisiin päästä tutkimaan tuloksia. Nainen oli kuitenkin tunteeton pyynnöilleni.

Voimapussin valutettua viimeisenkin pisan suoniini pääsin pälkähästä. Pitkään jatkuneen päivän päättymisestä kertoivat pakkaamista suorittavat toimitsijat. Sinnikäs yritykseni palkittiin paikanpäällä. Vanhana kalamiehenä sain ongittua vastahakoiselta miehistöltä lopputuloksen. 198.9 minuuttia. Katastrofi.

Sinnikkään harjoittelun tuloksena olin päätenyt taantumaan. Voimavarat pyörivät miinusvoittoisesti. Olin henkisen romahduksen partaalla. Makkonen töistä juoksi saman matkan 133.2 minuuttiin, vaikka hänen elämäntapoihinsa kuuluu kymmenen liikakiloa, aski paperrossia päivässä, pullo tai pari viinaa viikonlopussa ja penkkiurheilu ilman urheilua.

Vilpittömän vedon seurauksena en kuitenkaan ollut halukas lunastamaan sen panosta. Päätin jäädä henkiin. Ymmärrys sisäisestä ulottuvuudesta ei havainnut merkkiäkään harjoittelun seuraamuksesta. Yksi miinus yksi on kaksi. Mahdoton yhtälö. Vai onko?

Perfektionistinen luonne ylpeydellä murenee matkalla itä-helsingin juoksukouluun. Avun tarve on välttämätöntä. Nöyränä nöyristellen koputtelen urheiluseuran savulasiovea. Turhaan pelkäsini, minua ei siellä tunnistettu. Pääsin näyttävään seuraan maksettua jäsenmaksun lisineen. Kirpasi syvältä. Lohdutuksena saan viisikertaa vuodessa ilmestyvän urheiluseuran sanomat värikuvineen. Loppusyksystä tiesin tehneeni oikean valinnan. Juoksini jo, kuin Gaselli.

Kuuntelen rauhaisaa rapinaa kengissä. Siirtolapuutarha-alueen mökkien väriiloisto kevätauringossa virkistää mukavasti mieltä. Heräävä luonto levittää heräävän luonnon tuoksua. Kukkivat perennat koristavat puutarhoja. Kivinokka jää

Pikkutarkka perfektionisti löytää itselleen harrastuksen, johon projisoituu aikamiehen elettävä elämä. Nopeasti saavutetut tulokset lupaavat hyvää aikaa kokopitkälle maratonille. Täydellisyyttä tavoittelevalle antisankarille kuitenkin käy ohrasesti, sillä kovassa vauhdissa koiranpaskaan liukastuessaan Keijo Peltonen menettää terveytensä sekä rationalisen järkensä. Sairaalakierteen jälkeen alkaa Keken varsinainen elämäntyö: koirattajien koulutus. Koulutus saa erittäin tragikoomisia piirteitä, sillä matkan varrella koetaan takaiskuja yhden jos toisenkin onnettoman osalta. Tarina johtaa aina suurisuuntaiseen takaa-ajo kohtaukseen poliisien toimesta, eikä ruumiiltakaan välttyä.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi